

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 20 март 2023 г.
(OR. en)

6525/1/23
REV 1

CO EUR-PREP 10
POLGEN 16
ECOFIN 157
SOC 118
EMPL 77
EDUC 57
COMPET 117
MI 121
ENV 146
ENER 81

БЕЛЕЖКА

От:	Генералния секретариат на Съвета
До:	Комитета на постоянните представители/Съвета
Относно:	Европейски семестър за 2023 г. – Обобщаващ доклад

Приложено се изпраща на делегациите обобщаващият доклад, изготвен от председателството във връзка с приетите от Съвета заключения относно годишния обзор на устойчивия растеж за 2023 г., доклада за механизма за предупреждение, съвместния доклад за заетостта и препоръката за икономическата политика на еврозоната. В документа са отразени и други имащи отношение обсъждания, проведени в различни състави на Съвета във връзка с първия етап от цикъла на европейския семестър за 2023 г.

Контекст

На 22 ноември 2022 г. Комисията прие „есенния пакет“, свързан с европейския семестър за 2023 г., който включва:

- годишния обзор на устойчивия растеж за 2023 г.¹, в който се определя стратегията на ЕС за икономическата политика и политиката по заетостта в съответствие с четирите измерения на конкурентоспособната устойчивост;
- доклада за механизма за предупреждение за 2023 г.², в който се препоръчва седемнадесет държави членки да бъдат подложени на задълбочен преглед през 2023 г., за да се установи и оцени сериозността на евентуални макроикономически дисбаланси;
- предложението за съвместен доклад за заетостта³, в което се анализира състоянието на заетостта и социалната обстановка в Европа и се изтъкват областите с постигнат напредък, както и тези, в които са необходими повече действия;
- препоръката за препоръка на Съвета относно икономическата политика на еврозоната⁴ (препоръка за еврозоната) за периода 2023 – 2024 г., в която се препоръчва, че държавите членки от еврозоната следва да предприемат действия поотделно, включително чрез изпълнението на своите планове за възстановяване и устойчивост, и колективно в рамките на Еврогрупата.

В годишния обзор на устойчивия растеж се очертават приоритетите на ЕС в областта на икономиката и заетостта за периода от 12 до 18 месеца след публикуването на обзора.

Икономическата перспектива, представена в годишния обзор на устойчивия растеж, се основава на есенната икономическа прогноза на Комисията от ноември 2022 г., която показва, че след силна първа половина на 2022 г. икономиката на ЕС навлезе в много по-труден етап.

1 15184/22.

2 15189/22.

3 15076/22.

4 15180/22.

Въпреки икономическото сътресение, причинено от агресията на Русия срещу Украйна, растежът на БВП в ЕС продължи да бъде стабилен през първата половина на 2022 г. и остана положителен през третото тримесечие. Пазарите на труда се оказаха особено устойчиви, като безработицата достигна рекордно ниско равнище, а заетостта – рекордно високо.

В годишния обзор на устойчивия растеж беше очертана програма за икономическа политика за смекчаване на отрицателните последици от енергийните сътресения в краткосрочен план и за продължаване на усилията за подкрепа на устойчивия и приобщаващ растеж и повишаване на устойчивостта в средносрочен план, като същевременно се запазва гъвкавостта за справяне с новите предизвикателства.

На 17 януари 2023 г. Съветът ECOFIN одобри **заключения относно годишния обзор на устойчивия растеж за 2023 г.**⁵ Министрите признаха, че икономиката и обществото на ЕС са изправени пред множество икономически, социални и геополитически предизвикателства, произтичащи от агресивната война на Русия срещу Украйна. Беше отчетен фактът, че рекордно високите цени на енергията, високите темпове на инфлация, недостигът на доставки, повишените равнища на задлъжнялост и увеличаващите се разходи по заемите засягат осезаемо много домакинства и дружества в ЕС, което изисква бързи, целенасочени и координирани политически действия на равнището на ЕС и на национално равнище.

Съветът постигна широко съгласие, че икономическите приоритети, очертани в годишния обзор на устойчивия растеж и четирите измерения на конкурентоспособната устойчивост – устойчивост на околната среда, производителност, справедливост и макроикономическа стабилност – продължават да направляват координацията на икономическата и фискалната политика и политиката по заетостта на ЕС. Беше отчетена необходимостта да се запазят икономическата, фискалната и финансовата стабилност и да се преодолеят макроикономическите дисбаланси. Политическите мерки следва да подкрепят справедливия, приобщаващ, стабилен и устойчив растеж. Мерките следва да допринесат и за ускоряване на екологичния и цифровия преход, както и за укрепване на енергийната сигурност в съответствие със средносрочните и дългосрочните цели на ЕС в областта на климата и околната среда.

⁵ 5125/23.

Съветът отбеляза, че през 2023 г. европейският семестър и изпълнението на плановете за възстановяване и устойчивост следва да продължат да определят координацията на политиките на ЕС. Беше приветствано намерението на Комисията да представи цялостен преглед на икономическите и социалните предизвикателства във всяка държава членка, включително внимателно наблюдение на възникващите рискове, като същевременно беше подчертано значението на продължаващото прилагане на процедурата при макроикономически дисбаланси за преодоляване на макроикономическите дисбаланси. При все това Съветът призова европейският семестър да остане съсредоточен предимно върху икономическите и фискалните политики и политиките в областта на заетостта, включително тези, които са от значение за екологичния и цифровия преход, и да се избягват дублирането и припокриването между различните работни направления на наблюдението, като същевременно се гарантира взаимно допълване.

В заключенията си от 17 януари 2023 г. относно **доклада за механизма за предупреждение за 2023 г.**⁶ Съветът ECOFIN приветства направения в документа анализ, с който беше поставено началото на дванадесетия годишен кръг на процедурата при макроикономически дисбаланси в ЕС и в рамките на еврозоната.

Министрите взеха под внимание намерението на Комисията да извърши задълбочени прегледи за десетте държави членки, които са имали дисбаланси или прекомерни дисбаланси през 2022 г., както и за други седем държави членки с особен риск от нововъзникващи дисбаланси.

Съветът подчерта, че предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси повишава способността на държавите членки да реагират на сътресения и подпомага икономическото сближаване. Намаляването на всички дисбаланси води до разпространение на положителни ефекти в еврозоната и в ЕС.

⁶ 5124/23.

В проекта за препоръка на Съвета относно икономическата политика на еврозоната⁷ за 2023 г. се препоръчва на държавите членки да предприемат действия поотделно, чрез изпълнението на своите планове за възстановяване и устойчивост, и колективно в рамките на Еврогрупата за периода 2023 – 2024 г. Икономиките от еврозоната следва да поддържат високо равнище на публични инвестиции и да насърчават частните инвестиции, които са необходими за повишаване на икономическата и социалната устойчивост и за подпомагане на екологичния и цифровия преход, включително за повишаване на енергийната ефективност и за преминаване към възобновяеми енергийни източници. Те следва да изпълнят програмите на политиката на сближаване и планове за възстановяване и устойчивост, като гарантират навременното осъществяване на реформите и инвестициите, и да гарантират, че актуализациите на планове са целенасочени, като се взема предвид променящата се икономическа ситуация, без същевременно да се намалява общата амбиция.

Що се отнася до социалните аспекти на проекта за препоръка относно икономическата политика на еврозоната⁸, държавите членки бяха насърчени да действат в съответствие с националните практики и при зачитане на ролята на социалните партньори, за да подкрепят развитието на заплащането, които смекчават загубата на покупателна способност на наетите лица, по-специално за работниците с ниски доходи, като същевременно отразяват развитието на производителността в средносрочен план и ограничават вторичните ефекти върху инфлацията. Следва да бъдат предприети действия, за да се разработят и адаптират, когато е необходимо, системи за социална подкрепа, за да се помогне на уязвимите домакинства да се справят с енергийния шок и с екологичния и цифровия преход, като се обърне внимание на повишения риск от бедност. Държавите членки от еврозоната следва допълнително да подобрят активните политики на пазара на труда и да предприемат мерки за справяне с недостига на умения и за насърчаване на качествена заетост.

Препоръката ще бъде приета след одобрението на Европейския съвет на 23 – 24 март 2023 г.

⁷ 5041/23.

⁸ 5278/23.

На 13 март 2023 г. Съветът EPSCO прие **съвместния доклад за заетостта за 2023 г.**⁹ В съвместния доклад е представен годишен преглед на основните тенденции в заетостта и социалната сфера в Европейския съюз, както и на последните мерки на политиката на държавите членки в съответствие с насоките за политиките по заетостта на държавите членки.

На същото заседание Съветът одобри **заключения относно годишния обзор на устойчивия растеж за 2023 г. и съвместния доклад за заетостта**¹⁰, в които призова държавите членки да отразят приоритетите и констатациите от двата документа в своите национални програми за реформи и да ускорят прилагането на принципите на Европейския стълб на социалните права за постигане на водещите и националните цели на ЕС за 2030 г. Съветът поиска от държавите членки да подобрят адекватността и устойчивостта на системите за социална закрила за всички, за да се повиши икономическата и социалната устойчивост, като се вземе предвид намаляването на населението в трудоспособна възраст, свързано с демографските промени.

Държавите членки следва системно да включват социалните партньори, гражданското общество и други заинтересовани страни по навременен и съдържателен начин във всички етапи от цикъла на европейския семестър и цикъла на създаване на политики, тъй като това е от ключово значение за успеха на координацията и изпълнението на икономическите политики, политиките по заетостта и социалните политики.

Министрите насърчиха Комисията да наблюдава аспектите на заетостта, уменията и социалните аспекти на екологичния и цифровия преход в рамките на европейския семестър, като очакват да бъдат актуализирани националните планове в областта на енергетиката и климата.

⁹ 6059/23.

¹⁰ 6681/23.

Обмен на мнения и ориентационен дебат

На 6 декември 2022 г. Съветът ECOFIN проведе обмен на мнения по три елемента от есенния пакет: годишния преглед на устойчивия растеж, в който се очертават приоритетите на ЕС в областта на икономиката и заетостта за период от 12 до 18 месеца, доклада за механизма за предупреждение, с който се поставя началото на годишния кръг на процедурата при макроикономически дисбаланси, и препоръката за препоръка на Съвета относно икономическата политика на еврозоната, в която се съдържат препоръки към държавите членки от еврозоната относно политиките, които засягат функционирането на еврозоната като цяло. Съответните документи бяха одобрени от Съвета ECOFIN на 17 януари 2023 г.

На 8 декември 2022 г. Съветът EPSCO проведе ориентационен дебат относно европейския семестър след представянето на есенния пакет от Комисията. Министрите като цяло изразиха удовлетворение от пакета, като считат, че застъпените в него приоритети и предизвикателства са уместни и валидни. Министрите призоваха да се постигне баланс между средносрочните и дългосрочните предизвикателства, като същевременно се оказва подкрепа на временно уязвимите групи поради повишените разходи за живот, последвали високата инфлация и високите разходи за енергия. Министрите считат, че обучението и ученето, като например повишаването на квалификацията и преквалификацията, са необходими инструменти за преодоляване на несъответствията между недостига на работна ръка и безработицата. Те подчертаха ключовото значение на аспектите на заетостта и социалната политика за европейския семестър.

По време на обмена на мнения, проведен на 13 март 2023 г., министрите от Съвета EPSCO съсредоточиха обсъжданията си върху конкурентоспособността и уменията. Министрите считат, че конкурентоспособността е необходима за постигането на устойчива икономическа издръжливост и просперитет, както и на социално благосъстояние. Освен това конкурентоспособността ще улесни екологичния и цифровия преход чрез създаването на възможности за дружествата и физическите лица. Министрите са на мнение, че бъдещата конкурентоспособност на европейските икономики зависи от набора от умения на европейските работници, тъй като ниските равнища на цифрови умения могат да възпрепятстват растежа на производителността и да увеличат цифровото разделение, водещо до неравенства. Уменията играят основна роля за постигането на резултати във връзка с амбицията на ЕС за неутралност по отношение на климата до 2050 г. и използването на възможностите на цифровото десетилетие, без никой да бъде пренебрегнат.

На заседанието на Съвета по околна среда от 16 март 2023 г. министрите изтъкнаха необходимостта проучването на социално-икономическите ползи от екологичната устойчивост да продължи, въпреки значителните икономически, социални и фискални предизвикателства, породени от агресията на Русия срещу Украйна. Министрите направиха преглед на междусекторните икономически фактори, които са в състояние да допринесат за ускоряване на прехода към устойчиви системи за потребление и производство, да окажат въздействие върху загубата на биологично разнообразие и да насърчат икономическия растеж. Във връзка с това министрите изтъкнаха, че преодоляването на недостига на инвестиции в околната среда, стимулирането на екологосъобразното бюджетиране и постепенното премахване на субсидиите за изкопаемите горива и други вредни субсидии могат да играят решаваща роля за улесняването на устойчивите системни преходи. Министрите посочиха също, че европейският семестър трябва да остане прозрачен процес, и във връзка с това изтъкнаха значението на знанията и наличието на надеждни данни като важни фактори за екологичния преход.

Като отчита парламентарното измерение на европейския семестър, председателството организира съвместно с Европейския парламент парламентарната седмица на европейския семестър през 2023 г.¹¹ (27 – 28 февруари 2023 г.) относно икономическото управление на ЕС от парламентарна гледна точка и участва в съвместния дебат на Европейския парламент относно европейския семестър (14 март 2023 г.).

¹¹ [Дневен ред – Европейска парламентарна седмица 2023_14.02.pdf \(europa.eu\)](#)